

काव्यरचनाबोलविसि ॥ १२ ॥ जरीतुजआताज्ञाणंगगे ॥ त्रिमुळेमनमासेनोळगे ॥ काजेतुसेनीप्र
 सारेभोगे ॥ लसत्तेसोहवा ॥ १३ ॥ अवधारीकरुनावचण ॥ उक्तीतमसेमन ॥ रामकथाब्धिचेप्रस्थ
 न ॥ पावावेधोरवेगे ॥ १४ ॥ ह्मणेनिस्नेहाचेवळंबिके ॥ बैसविष्णकीचियेनैके ॥ ल्पपकरीकाव्यपर
 तिरठाके ॥ यैसेकरीवोमजलागि ॥ १५ ॥ जैसेरंकाचिवासना ॥ इच्छिताहेबहुताधना ॥ नैसामंदम
 तिमिकविरचना ॥ करुपाहेअविचारु ॥ १६ ॥ येतिसारजातमिलि ॥ तवतेसिध्रियिप्रसन्नजाली ॥ वै
 स्वरीच्याआळिउगवली ॥ स्फुर्तिवलीअपाडे ॥ १७ ॥ सादेवियाप्रसादास्तव ॥ मंदमतिसजालेमह
 त्व ॥ जैसेचंदनेसुगंधत्व ॥ जाणिकेकफेपल ॥ १८ ॥ आतातुजनमुजीश्रिगुरुनाया ॥ तुसेनि
 चरपारजेउवरिपाकाया ॥ ल्पपकरिकुळवया ॥ १९ ॥ नजनलेववी ॥ २० ॥ च्यातकपक्षियाचेतृसे ॥ २१ ॥
 दारवाकाशिमेधवरुणे ॥ तिणेजळेपुरकेसे ॥ आततुळळदाउति ॥ २२ ॥ तयाचेपरितुश्रिगुरु
 ष्याकारणेअमोघउदारु ॥ जनकजननिहुनिउपकार ॥ थोरुकरितानु ॥ २३ ॥ मायबापेवेउनिधेग
 ळि ॥ जाली ॥ परीपरमार्थवाचतुवादाविली ॥ जैसेभास्करेपाहविली ॥ पाहाउजेळयासि ॥ २४ ॥ तुपु
 र्पाचंदन्येरलेहकर ॥ मजसोमकांतिस्पर्शलेअपार ॥ नैणप्रज्ञाजळेहेजिक्कार ॥ प्रेमधारीद्व
 ले ॥ २५ ॥ जरीहेचक्षुविणउजीयडे ॥ जीवनेवीनबीजगाठेपवाडे ॥ जरीचश्रिगुरु ॥ विनसापडे

परमार्थान्यापयु ॥ ३० ॥ श्रीगुरुविपासुमार्गुअसे ॥ हेवाक्येत्रीभुवनिनदिसे ॥ सिजि वलेववतार
केसे ॥ श्रीगुरुचनिउपदेशे ॥ ३१ ॥ ह्मणोनिश्रिगुरुविणसर्वथा ॥ नमिळीजेचिंतिलीयापदार्था ॥ वा
णिकहिभवदावासिवेथा ॥ कायनिरसोराकेले ॥ ३२ ॥ ह्मणोनीयाजीश्रिगुरुराजा ॥ तुसेनिस
फळजन्ममासा ॥ मीप्राणहिअर्पिनपरीतुसा ॥ उर्तिर्पनकेउपकारु ॥ ३३ ॥ सुमनमाळामासीन
नी ॥ कळतराहोतुसाचेरनी ॥ तुसेयेवामाश्रिवनी ॥ मुषणरुपेराहोका ॥ ३४ ॥ मंदबुद्धि
तवेळा ॥ मासीतुनिरसिरयाळा ॥ परमगुह्येनिचिउळा ॥ दारवविमजलागी ॥ ३५ ॥ तुसीये
सेवेचेरावक्षेण ॥ रंगीतमासेअंतःकरण ॥ रयभदुसेतुसेगुण ॥ रहनरूपहोजाले ॥ ३६ ॥ तुसा
नसुधान्यासागरु ॥ धैर्यवैराग्याचामेरु ॥ बुद्धिवनवाचाआगरु ॥ अतिशयेकरुनि ॥ ३७ ॥ तुवी
घावलीचेनंदवन ॥ तुकीर्तियंदानेगगन ॥ तुगुनरतानेभुवन ॥ सुर्यसहितसृष्टीच्या ॥ ३८ ॥
येसेपरीसोनिश्रिगुरुराजा ॥ ह्मणोपुरेपुरेनृसिंहात्मजा ॥ निर्मळतारेखोनितुसीदीजा ॥ येतबां
नंदसरित्ते ॥ ३९ ॥ आताचालविकथारामायेनि ॥ जैसिचार्करापचवीसुगरनि ॥ सहितउपमान
ळीतवापि ॥ श्रोतयातेदारववी ॥ ४० ॥ आयकेनिऐसेश्रिगुरुचेवचपा ॥ साहितिवीवरोला
गलेमन ॥ जैसेअमृतवल्लीजाळाजीवण ॥ श्रोतयातेदारववि ॥ ४१ ॥ आयकेनिऐसेश्रिगुरुचेवचन

(28)

आनासादृशं नः कर्षो ॥ करोनिश्रोतयासि जिपावणे ॥ कवित्वज्यत्वेनिव्यवधानेपणे ॥ पवीत्रजानि
 परीकर ॥ १६ ॥ जीहमासेजानुशबोल ॥ वरीविर्मचिनाहीबोल ॥ येसेहिजरिस्विकागत ॥ मासीयेप्रीति
 करुनितुहि ॥ १७ ॥ जैसेराधावठपक्षीशुक ॥ समर्थागृहीकरीकोतुक ॥ सुरसुखपुर्वमानिलोक ॥ वाब्दप
 रिसोनियाचे ॥ १८ ॥ बहुतविपतिबहुतमुदा ॥ शोधीतासाहीसमुदा ॥ जेशबरत्नपरीसतिमहीन्दा ॥
 परीसाजाधीकतुहि ॥ १९ ॥ गुपासुवीधानुनिप्रति ॥ हतकवीत्वमुदीकायोग्यतोने ॥ तुमयेसुपमि
 वदेखानिवत्ते ॥ सादरीवमागति ॥ २० ॥ तुहीसाजबायेविहारे ॥ विवेकवैराग्याचेहीरे ॥ नानाभगव
 तकथामृतधारे ॥ तुहीसुपात्रेसर्वदा ॥ २१ ॥ तुहीसुपाजवेवोल्हवे ॥ मासेबुद्धिव्यापारवनपाल
 वि ॥ तेथेजानारवगकुचनिवे ॥ नवरसपुष्पसोवतापर ॥ वक्ताअपाउजनुवादे ॥ आणीश्रोतयामनी
 विग्रतानांदे ॥ तरीकवित्वरसराजमरे ॥ जैसेजबनेपाअंकुर ॥ २२ ॥ गोल्यतापियुषापरीसमोठी ॥
 थेसीअयेविस्तारीलीलाठी ॥ अज्ञिमाद्यभोक्तयापोनी ॥ तरीतेवेथचिगेले ॥ २३ ॥ स्वर्गागणाहुनिअनी
 क ॥ होतसेनृत्यायेकोतुक ॥ तुतुपुष्टिनेव्यापिलेसमानायक ॥ तरी ॥ २४ ॥ जीतिलीकिन्तरापिस
 ऐसिहोतसेगायनकळा ॥ वधीरत्वएकयाचिकर्षाबिळा ॥ तरी ॥ २५ ॥ ह्मणेनिश्रोतेहोतुकी
 कथेसीजोधजैसेभृंगपक्षी ॥ तरीमासाहरुषव्योमि ॥ मायेनाऐसेवाडे ॥ २६ ॥ संपुर्णपौ

का

चिनिसि॥ येथे उहेला कवित्वरत्नी॥ आता तुमच्या सुखसमुदासि मपरीते तुंबळे ॥ ५८ ॥ साहित्यसि रंद॥ येसे जो उतिजरी मती मंद॥ तरी कवित्वाथे विरेदोद॥ चं उवाते जैसे अफ्र॥ ५९ ॥ मति मंदचे हृदया साक्षपु॥ तरी वग्विळासि जडे संतापु॥ जैसे अगुन्य मंदिरी दिपु॥ पाजळीला व्यर्थ चिना सुमिसी घाली जेमंडपु॥ पंकी लोकी जेरत विपु॥ कामधेनुचे क्षिरे नमूकुपु॥ मरीजे ते सा गर्भजंघा पुढे कैसा॥ काकुनिदा विजे बारीसा॥ विचमंत पळान्यार सुवायसा॥ कणकपात्रिना ठिळा॥ ६० ॥ डासि फळा चिया नासि॥ केलिया उष्टर मुखा पासि॥ मृत्तिका पक्षितिकि रवले त्यासि॥ चार्करा हे मर्पिली॥ ६१ ॥ ह्मणोनि जेथे मंद मति साजवळ॥ तेथे बुडे साहित्यसूर्य मंडळ॥ पदार्थ चि प्रगठ छि सळाळा॥ सरि सी लो पुनि राहे॥ ६२ ॥ रीदिनि जे ते रणसेजे॥ त्या सिरो उडा उपन्यारि पुजीजे॥ ते सि काव्य वृत्ति हे बो लिजे॥ हृदय शुभ्या पुढे॥ ६३ ॥ जसा रसियारि तिचे जन॥ वृद्ध होला ते बाळकास मान॥ परि नभे नावे अं नर मबिन॥ कापव्यसागर साचारते॥ ६४ ॥ गुण जाइको निल क्षावधि॥ ब रवे नो बोलति कु बुद्धि॥ येक दोष देखो नि वृद्धि॥ करिति बापुले नि मुखे॥ ६५ ॥ पद्मिनि चि प विन फुल्लारे॥ सुगंधराज से मनो हरे॥ ते पंकवा रिये दुरे॥ कायेने गुजा पानि॥ ६६ ॥ जाली याव संत उतु प्राह॥ बहनि वायसाचे वेधा जडुन॥ ते से नि रक न्ने मंगन से चित॥ पर कवित्व परीसा

निंदकासिद्धोराचिधनि ॥ परीमजहितवाठतसेजंतः कर्निजेपातकायिहोतक्षाब्नि ॥ मोल्या
 तेनैद्योनिया ॥ ७० ॥ जानिसज्जनसिप्रियगुणपुष्ठी ॥ होरावसलीयापरिनयेदृष्टी ॥ जेसाकंळकचंय
 चेंसंपुष्ठी ॥ चिकोराचाउपियुशाचि ॥ ७१ ॥ कुरुपजननिचेवदन ॥ पाहताबाळकाचेनसंगेमन ॥ तेच
 सिनेकरितास्तनपान ॥ रिचेवोसंगापुढे ॥ ७२ ॥ पंकेद्येळितपश्चिनिमळु ॥ हाविचारुनकरिजळी
 कुळु ॥ तयासिप्रियतोपरीमळु ॥ ह्मणोतिसेपावनपश्चिनिपुष्पि ॥ ७३ ॥ कौकीळानाहिरुपवेति ॥ ह्म
 णोनिकर्णसिकैचिरवंति ॥ तयातेलागुलीअसेषिति ॥ मधुरवाब्बावापि ॥ ७४ ॥ ह्मणोतिसज्ज
 नापंडितासि ॥ गुनमाधुर्यधनेमानसि ॥ जेतेतयुसजुनिराजहंसि ॥ पयप्राज्ञापाकिले ॥ ७५ ॥ उ
 सोहेबोलिलेसहज ॥ पुर्विवदलाकविराज ॥ तउयेष्टकथिनावहुलाज ॥ लावितोमोहोप्रनि
 केसि ॥ ७६ ॥ तरीलज्यानलागावयाकारने ॥ वाग्देवनेकेलेधावने ॥ कथामार्गिचालनाउने ॥ पडने
 दिसर्वथा ॥ ७७ ॥ उपमाललिसअर्थगौरव ॥ तेचिजापाशुधमुदाकवित् ॥ साचियगर्भिचेभाव ॥ ते
 चेतुरीनिवडोनिघ्यावे ॥ ७८ ॥ जैसेपद्मगर्भिचेपराग ॥ येकभोगुजापातिभुंग ॥ तेथेकायकरावेनेमां
 ताग ॥ एथापुष्पअमंगळ ॥ ७९ ॥ जेकवित्तिनाहिविप्रतिविवासु ॥ तेकथेरिकेचालुंबवरसु ॥ तरी
 शोतानवेउदासु ॥ तेसंबोलिलेपाहिजे ॥ ८० ॥ बलिजेलआताबालणे ॥ परिसनाप्रष्ठीकहायपारणे ॥ ये
 प्रबधिअर्थअक्षरुणे ॥ जानितिनहनउजासि ॥ ८१ ॥ नानायेअक्षरेनवरसाळे ॥ कथाकळ

जयत्येसाग्यजगळे ॥ ते संत सेविति ॥ १२ ॥ कथातामायनि विनित्रा ॥ वाराणसि हुनि सु क्षेत्र ॥ विन्यासा होय
पवित्र ॥ गंगे हुनि आगळी ॥ १३ ॥ सुधारसा हुनि गोल ॥ क्षिर नदि हुनि खोळ ॥ उतमापरिसजमोळ्या ॥ क
थातामायनि ॥ १४ ॥ शीतक हुनि सितळ ॥ तमांतकापरिसतेजाळ ॥ व्योमा हुनि विशाळ ॥ अर्थ विशार ॥ १५ ॥
कंठर्पकोठि हुनि रमविति ॥ जे कंठरमनि हुनि भोग देति ॥ कि गौरिव्याजपेक्षा गुणवंति ॥ शिवा सि प्री
य होय ॥ १६ ॥ गौरि हुनि आगळी ॥ सिवासि प्रिये प्रदार्थि कवने ॥ स्मृणोनि श्रोतयत्ये अक्षेपणे ॥
सहजपैजाळे ॥ १७ ॥ वक्ता विनविजो उल्हाकरि ॥ जैमथनजाळे क्षिरसागरी ॥ जैहळाहळनिघाळे
बाहेरि ॥ तेने सृष्टि जाहाळली ॥ १८ ॥ येमे देवेनि सित दयाळ ॥ मग प्राणपेकेले हळाहळ ॥ या विष
उष्णतेस्तवननुनिर्मळ ॥ गद्गदुपैलागळी ॥ १९ ॥ पुनपिनाकपानिकाये करी ॥ सितळगंगाघरिली
सिरि ॥ तेने ननिवेचिमगमौळी ॥ न्यापारि ॥ चंद्रकावेवेली ॥ २० ॥ फळदनकेजेसाप्रेत ॥ मग
साहिमाळयाचेरले ॥ तिसिदिधलेआळिंगन ॥ पारननुठेचिउष्णेते ॥ २१ ॥ मगसाकैळासनथेराम
कथा ॥ आनिलि श्रवणपंथा ॥ कंठि धरिली सुरवस्वार्थी ॥ तिने सर्वागिनिवाला ॥ २२ ॥ येसि हेक
थातामायेनि ॥ अक्षिज्ञापावेगायवेनि ॥ प्रयागवाल्मीकाचिवानि ॥ पुर्वदत्ते प्राप्ति होये ॥ २३ ॥ तरिया
वाल्मीकनुषिचिमहिमा ॥ जालिजेतिनुकिनिउतपमा ॥ जैमविष्यकाव्यरसुतमा ॥ ज्ञायत्येकथिले ॥ २४ ॥
महाकाव्य हेवर्थपुष्ट ॥ वाल्मीककाव्यसिवेमानिले श्रेष्ठ ॥ जेचिपरियेसामहाष्ट ॥ सबदेदकडुशवाते ॥ २५ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com